

ייצג פון פריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת טהרה
שנת תשע"ד

מזה יספר לך ר' נחמן [מטולשטין] אם ירצה ה'. וצריכין לזכור כל זאת כל מה שעובר על כל אחד, בפרט מה שעובר בכיתי בחסדו ונפלאותיו העצומים, כי לא דבר ריק היא כל מה שנעשה עמנו בזה העולם העובר, אם אמנם ההכרח להשכיח מדעתו העבר כדי שלא יבלבל אותו מתפלתו ועבודתו כאשר אמר אדמו"ר ז"ל (שיחות הר"ן סי' כ"ו) שמצד זה השכחה מעלה גדולה, אף על פי כן לכל עת. וכל פעם צריכין לשים לב להזכיר את עצמו בכל פעם מה נעשה עמו בעולם. ונכון יכין לאשורו איך לנהוג עם כל מדה בעתו ובזמנו. וה' וליכני בדרך הישר והאמת תמיד.

נתן מברסלב

סימן קמ"ח

ברוך השם, מוצאי שבת קודש אור ליום א' שופטים, תקצ"ד לפ"ק

סימן טוב ומזל טוב לבני חביבי הרבני מו"ה יצחק שיחי.

תהלה לאל חלתה גם ילדה בתי חנה ציריל תחי, היא אחותך, בת למזל טוב ביום ו' ערב שבת קודש העבר [מרת חנה ציריל בת מוהרנ"ת נתחתן עם בעלה בו"ש הר"ד ברוך, אחר פסח שנת תקצ"ג כמ"ש לעיל מכתבים קוד - ק"ו], ורבת שבעה לה נפשינו צער ומרירות גדול מחבלי לידה שלה, שהיו קשים מאד, ונמשכו מתחלת ליל ו' עד אחר תפלת שחרית ביום ו', כמו ב' שעות, דהיינו שעה ושעירות על הזיגור.

וכבר ידעת בני חביבי כי טוב ה' לכל שלכל הדברים שבעולם טוב ה', דהיינו תפלה (כמבואר בסי' י"ד לקוטי ח"א, [ו"ל רביז'ל בליקור'ם שם אות י"ד: טוב ה' לכל זה בחינת תפלה שמאמין בה' שהקב"ה טוב לכל, הן לרפואה הן לפרנסה הן לכל הדברים, כשמאמין כך בוודאי יהיה עיקר השתדלותו בתר קודשא ברוך הוא ולא ירדוף אחרי תחבולות רבות, למשל כשצריך לרפואה צריך להשתדל אחר עשבים רבים, ולפעמים אלו עשבים הצריכין לו אינם בנמצא במדינתו, והעשבים הנמצאים אינם טובים למכתו, אבל הקב"ה טוב לכל המכות לרפאותם והוא בנמצא תמיד כמ"ש מי כה' אלהינו בכל קראינו אליו עכ"ל] בפרט כי תהלה לאל נמצא באוצרותינו סגולות יקרות תפלות נוראות על מקשה לילד [ליקוטי תפלות ח"א סי' ל' וח"ב סי' ב', ונראה מזה שמוהרנ"ת התפלל אותן התפלות בליקוטי תפלות כשבאה לפניו בקשה של מקשה לילד], המה היו בעזרינו, אחרי אשר כמעט אפס כחה בבחינת (מ"ב י"ט, א) וכח אין ללידה, וצעקתנו יודע תעלומות הקשיבים וילדה בשלום למזל טוב בעזרת השם יתברך.

במה אקדם ה' אכף לאלהי מרום, על כל החסדים הנפלאים שעשה עמנו, לידע על כל דבר שבעולם תורות נוראות כאלה, וקצרה היריעה ואפס הפנאי, לבאר ולהזכיר בכמה מקומות הוא ז"ל מדבר בענין הולדה, ובכל תורה ושיחה יכולין להיות איש כשר וירא וצדיק אמיתי וכו' [חיי מוהר"ן סי' שניחא,

סימן קמ"ז

בעזרת השם יתברך, יום א' ראה, תקצ"ד לפ"ק

אהובי בני חביבי.

מכתבך קבלתי עתה, ואם אמנם יש לי צער מזה שבאת לידי זה להצטער כל כך בדרך בשביל רווח כזה, עם כל זה זאת נחמתי מה שכתבת שנוכרת בדברי אדמו"ר ז"ל [ליקוטי ח"ב סי' פ"ה, וע"ע ליקוטי ח"א סי' ל"א] שדרך הוא תיקון הברית, ובכוונת אלול [ליקוטי ח"ב שם, ובח"א סי' ו'], ומהסתם חשבת אז כמה דברי תורה, וגם היה לך בתוך כך לפרש שיחתך לפניו יתברך, כאשר דברנו מזה כמה פעמים, ומסתמא קיימת קצת מזה, ועל ידי זה לה' התקוה שהכל יתהפך לטובה. וגם צריכין לכיין בשעת המשא ומתן, שכל הטירחות והיגיעות נחשבין טרחות של מצוה שהם יקרים מאד [עיי'ן שר"ע סי' רמ"ח סעי' ד' דכ"מ שאדם הולך לסחורה חשוב דבר מצוה, ובליקוטי ח"א סי' כ"ט כתוב שזה עיקר תיקונו של המשא ומתן, שיכוין בכל הילוך והילוך ובכל דיבור ודיבור שהוא הולך ומדבר בשעת המשא ומתן, שכוונתו כדי שירויה כדי שיתן צדקה עיי"ש. ושם בס' ר"פ שכל דברי משא ומתן הם תורה ומהכל נעשה דין תורה עיי"ש באריכות, ובח"ב סי' ד', וע"ע לקמן במכתב ר' יצחק לבניו מכתב ט"ז, מה שכתב בשם אביו מוהרנ"ת "ואמר לי בפירוש שזה הוא כל תיקוני לענין המשא ומתן שלי" עיי"ש].

והנה ברוך השם עסקו אצלי בתיקון הסוכה כל יום ו' ערב שבת קודש העבר, וגם ביום מחר, ואחר כך אי"ה נעסוק בזה [היינו שעסקו בעש"ק וגם ביום מחר, ממחרת כתיבת המכתב הזה, והיינו ביום שני, וגם בימים שאח"כ יעסקו בבנינה. ועיי'ן לעיל מכתב קמ"א - קמ"ב שעסקו אז לגמור בנין הבית למוהרנ"ת, וכפי הנראה שבנו אז סוכה למוהרנ"ת, ועיי'ן ג"כ בספר ימי התלאות שבחג הסוכות שנת תקצ"ה באו מכת החולקים על מוהרנ"ת, לסוכתו של מוהרנ"ת, והיו נראה שקצת נעשה שלום בין החולקים ובין מוהרנ"ת ע"כ. וכתב באב"ר (דנ"ב) שפ"א היה מייגע עצמו הר' נחמן מטולשטין כל היום לפני חג הסוכות בעשיית הסוכה למוהרנ"ת, כי כן היה דרכו לאכול בקביעות אצל מוהרנ"ת ופרט בשבתות ובימים טובים, ובי"ש בעת הסעודה אמר הר' נחמן למוהרנ"ת, שאם מייגעין עצמו כל היום בעשיית סוכה טועמים אח"כ טעם אחר במצות סוכה. ענה לו מוהרנ"ת זאת עדיין לא טעמת לצעוק כל היום "רביש"ע הטעימני טעם סוכה, כי אז טועמים אחר כך טעם גדול בסוכה", ובוז למד לו מוהרנ"ת איך להתבודד עצמו יום יום ועל כל דבר ודבר, ולהתפלל להשיות שיזכה לטעום מקדושת המצוה]. אך אפס כסף, ועל ידי ר' נחמן [מטולשטין, תלמידו של מוהרנ"ת] אודיע לך מזה.

וה' הטוב יעשה ויפרנסינו בכבוד, והיה בעזרינו להיות כרצונו הטוב באמת, ולגמור עסקי רבינו ז"ל לזכות את הרבים לנצח [אפשר הכוונה לבנין הבית והסוכה למוהרנ"ת שכל עסקיו בהם היו למען עסקי רביז'ל, או אפשר במה שעסקו אז לגמור בנין הביהמ"ד באומן].

דברי אביך הטרוד קצת

ותדע שהשם יתברך היה בעזרינו להיות שמחים הרבה בסעודה שלישית, מה שלא עלה על דעתי כלל, כי אדרבא היה לי אז כבידות ולב נשבר, והשם יתברך עזרני בנפלאותיו להפוך הכל לשמחה גדולה, עד שהגיע עד הרגלין [ליקוטי ח"א סי' י"ט ו"ס' ל"ב וח"ב סי' פ"א], ברוך השם אשר עזרני עד כה, ויותר

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקודש נכד הבעל שם
טוב ז"ל וזותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ג)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאמנין זצלה"ה על

מאמר ל"ז

הוא מחמת שכל אחד אינו מאמין בחבירו שגם כוונתו ורצונו לשם שמים, אף על פי שאין חבירו מתנהג בדרכו ורצונו. כי הבעל דבר מטעה הלב עד שנדמה לכל אחד שחבירו חולק עליו ונוטה מן האמת, כי הבעל דבר הוא נרגן מפריד אלוף ואיש מדינים לחרחר ריב, כי הולך ומסכסך זה בזה והוא בין אחים יפריא. עד שלפעמים יש ששני בני אדם שניהם רוצים רצון אחד, ואעפ"כ יש ביניהם מחלוקת גדול, מחמת שכל אחד אינו יודע שחבירו רוצה גם כן בזה, ואינם מתוועדים יחד לדבר אחד עם חבירו לגלות דעתו ופנימיות רצונו, ומחמת זה נדמה לחבירו שהוא אינו רוצה בזה ומחמת זה נעשה ביניהם מחלוקת גדול, עד שאחר כך אפילו כשמתוועדים יחד אי אפשר לכל אחד לגלות לחבירו פנימיות דעתו ורצונו, כי מחמת הקטנות והמריבות והקפידות שביניהם אין אחד מהם יודע ומבין רצון חבירו שבאמת אין שום שינוי ביניהם, ודבר זה מצוי כמ"פ.

והכלל שעיקר המחלוקת מחמת שינוי הרצונות, וכל זה מחמת שאין מקשרין כל הרצונות לשורש הרצון שהוא רצון שברצונות, כי באמת ראוי לדעת שכל הרצונו של כל בני האדם אע"פ שיש ביניהם שינויים גדולים, אעפ"כ כולם נמשכין מרצון העליון שאין בו שום שינוי, שהוא בחימת רצון שברצונות רעוא דרעווין. ומי שיודע ומאמין בזה בשלימות בוודאי לא יחזיק במחלוקת, כי ידן את חבירו לכך זכות תמיד, כי יאמר בלבו אע"פ שאני יודע בעצמו שכוונתי לשם שמים לגמור מצוה הזאת וחפצי שמים באמת, וחבירי מעכב מזה, אף על פי כן גם כוונתו לשם שמים, כי יש לו דיעה אחרת, ונדמה לו שאין זה מצוה כלל או שצריכין לעסוק במצוה אחרת הגדולה מזאת לפי דעתו, ואף על פי שאני חזק בדעתי מאד ויש לי ראיות והוכחות אמתיות שצריכין להחזיק ביותר בדרך זה ובמצוה הזאת, אעפ"כ אפילו אם האמת הוא כדעתי, מי יודע מאיזה שורש נמשך חבירי, אפשר לפי שרש נשמתו הוא

ס"ח.

כל צדיק יש לו דרך ושביעל בפני עצמו

הצדיקים והכשרים כל אחד ואחד כוונתו רצויה לשם שמים. ואעפ"כ בוודאי דעתם חלוקה זה מזה כי אי אפשר שיהי' דעותיהם שוות לגמרי, כי אין שני בני אדם דומים זה לזה, וכשם שמשונים בני אדם בצורותיהם כך משונים בדעותיהם, ועל כן בהכרח שיהיה שינויים ביניהם בדעותיהם ודרכיהם והנהגותיהם, ומיום בריאת העולם לא היה עדיין שני צדיקים וכשרים אמתיים שווים לגמרי בכל תנועותיהם, אע"פ ששניהם הולכים בדרך אחר ויונקים מרב אחד, אעפ"כ יש חילוקים רבים בדרכיהם והנהגותיהם, וכמו שהאריך רבינו ז"ל לספר ולהפליג בגודל החילוקים בין הצדיקים הגדולים שהיו סמוכים לזמנינו, שכולם הם מתלמידי הבעל שם טוב והמגיד זצוק"ל, והי' שלום גדול ביניהם.

ואעפ"כ היו מחולקים מאד בדרכיהם, שזה היה נוסע על המדינה ודרש ברבים, וזה ישב בביתו, זה האריך מאד בתפלה והתפלל לפני התיבה בצעקות והתלהבות גדול, וזה התפלל בלחש עם הציבור כדרך ההמון, וזה הרבה בתורה יותר, וזה הרבה בצדקות ופדיון שבויים, וכיוצא בזה שינויים רבים לאין מספר אע"פ שכולם ינקו מרב אחד, כי אי אפשר שיהי' כולם שווין, כי כל אחד עובד את ה' כפי מדתו וכפי שורש נשמתו, וזה עיקר שעשועיו ית' שיש לו צדיקים וכשרים הרבה בעולם שכל אחד ואחד ועשה לו נחת רוח ותענוג ושעשוע מיוחד מה שאין בחבירו, שזהו בחינת ישראל אשר כך אתפאר שהם כלולים מגוונין סגיאין. כי אין הקב"ה עושה שני דברים שווין, רק כל אחד יש לו דרך ונתיב כפי שרשו ברצון העליון.

אבל הבעל דבר הוא מתגרה ומתקנא בחבורת הצדיקים והכשרים, ומכנים בהם מחלוקת, ועיקר המחלוקת

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלג בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד זלה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רן לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאבא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלתי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש המודות וזרעו לברכה זרע קודש שם ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

קייט

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן ב': רצון מבחר הברואים

שואל: ראיתי בהתפלה שנדרפס בסוף תיקון הכללי, שנכתב לפניה זאת מצאנו באמתחת הכתבים, והוא מעט הכמות ורב האיכות, ושם בנוסח התפלה כתב שתחתור חתירה דרך כבושה מאתך וכו', ובדרך ונתיב הזה תאיר עלי אורך להחזירני בתשובה שלימה לפניך באמת, כפי רצונך באמת, כפי רצון מבחר הברואים ע"כ, ולכאורה משתף כאן שם שמים עם דבר אחר, כאלו יש רצון ה' ועוד רצון של אחר יהיה זה מי שיהיה, וזה אסור כפי מש"א חז"ל (סוכה מ"ה:).

משיב: אשיב לך במליצת חז"ל (ב"מ פ"ו). ששאלו שם פת קטנית תנן, או פת וקטנית תנן (היינו עם אות וי"ו או בלא וי"ו), אמר לו האלהיים (אני נשבע) צריכה וי"ו כי מורדיא דלברות, ופירש"י עץ שרב החובל מנהיג בו הספינה לרחקה מן האבנים ומן המכשולית (עיי"ש הכוונה). וכן (ב"ק ל"ז). אינו מועד תנן, או ואינו מועד תנן, ויש נ"מ להלכה, וכ"כ הוא אצלינו כי לא צריכה וי"ו כי מורדיא דלברות, היינו כשתדייק בהלשון תראה שכתב כפי רצונך באמת, כפי רצון מבחר הברואים, ולא כתב וכפי רצון מבחר הברואים עם וי"ו, שהיתה משמע כאילו יש שתי רצונות, כי באמת אינו מדבר כאן בשני רצונות כלל ח"ו, רק כרצון מבחר הברואים הוא ביאור ופירוש על כרצונך באמת.

כי לכאורה יש לדייק עוד מהו כרצונך 'באמת', האם יש בכלל דבר כזה שהוא רצון השם שהוא בשקר ולא באמת, ומהו הכוונה במה שאמר רצונך באמת.

אלא הכוונה הוא עפ"י מש"כ בתורה (שמות ל"ב) שאמר הקב"ה למשה רבינו ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול, ואמרו ע"ז חז"ל (ברכות ל"ב). אלמלא מקרא כתוב א"א לאמרו, מלמד שתפסו משה להקב"ה כאדם שהוא תופס את חבירו בבגדו, ואמר לפניו רבש"ע אין אני מניחך עד שתמחול ותסלח להם, נמצא שכפי הנראה היתה רצון השי"ת שלא למחול על החטא הגדול הזאת, ורצון משה שהוא מבחר הברואים (כמו שכינהו הרמב"ם באגרת תימן) הוא שעכ"ז ימחול להם הקב"ה, אבל באמת לא כן הוא, כי גם רצון השי"ת 'באמת' היתה שיבקש משה שימחול להם, כמ"ש רש"י (דברים ג') עה"פ אתה החלות להראות את עבדך, א"ל ממך למדתי, שאמרת לי ועתה הניחה לי, וכי תופס הייתי בך, אלא לפתוח פתח שבי היה תלוי להתפלל עליהם.

נמצא שכאשר האדם חוטא בחטאים גדולים, רצון השי"ת כפי הנראה בהשקפה העליונה הוא שלא למחול לו, אבל רצון השי"ת 'באמת', כפי מה שהבין משה רבינו מבחר הברואים הוא, שאדרבה כן הוא רצון השם 'באמת' שיבקשו אותו למחול, ואז ימחול, ומה שאמר הניחה לי, זה רק לעורר את האדם שיבקש את השי"ת.

וכזה פירשו (ע"י פרי צדיק ר"ה אות כ"ה) מש"כ (תהלים ק"ל) כי עמך הסליחה למען תורא, כי הקב"ה אינו מגלה תיכף הסליחה, ורק מראה כאילו אינו סולח, כדי שירבו ביראה ויעסקו בתשובה עוד, עד שיראה להם הסליחה.

וזהו הכוונה כאן שמבקש שהקב"ה יחזור חתירה להחזירו בתשובה, אעפ"י שהרבה לחטוא, שעל מצבו יכולין לומר דברי הקב"ה ועתה הניחה לי וגו', שאינו רוצה למחול, עכ"ז כפי מה שהוא רצונך באמת, כפי מה שהוציא לאור משה רבינו מבחר הברואים את רצונך באמת, כן תחתור לי חתירה לקבלינו בתשובה.

ומתאימים מאד דברים הללו לרבינו נחמן, כי גם עמש"כ בזוהר (ח"א קפ"ח. רי"ט): שעל פגם הברית בפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא ח"ו וכו' אין מועיל תשובה, אמר ע"ז (שיחות הר"ן סי' ע"א) שאין הדבר כן רק על הכל מועיל תשובה. ואמר שבזה המאמר זוהר אין שום אדם מבין הפשט רק הוא לבד. והכלל שבאמת מועיל תשובה בודאי על חטא זה אפי"ן אם הרבה לפשוע ח"ו בזה.

נמצא שמה שכתוב בזוהר דוגמת מה שנראה רצון השי"ת בהשקפה העליונה, שהוא ועתה (על חטא זה) הניחה לי, מגלה הצדיק ממבחר הברואים שרצון השי"ת באמת אינו כך, רק שהוא בבחי' כי עמך הסליחה למען תורא כנ"ל, שזהו מה שהרבה בספריו לומר (לקו"מ ח"א סי' ע"ד וסי' רס"א, ובח"ב סי' מ"ח ועוד) כי כל ההתרחקות הוא רק התקרבות, כי מראים להאדם התרחקות, אבל הכוונה בזה הוא שיתקרב יותר ויותר, והוא ע"ד כוונה הנ"ל.

ובזה י"ל מה שמתפללין בההושענות (הושענא אערך שעי) צור צדיק מושיעי, כי הקב"ה נקרא צור על שהוא חזק, וכמו שהראה חזקתו במה שאמר למשה ועתה הניחה לי, אבל בזה א"א שיבוא לנו ישועה, והקב"ה רוצה שיהיה הצדיק מובחר הברואים, שהוא יבין תוכן ועומק דברי הצור, וע"י שניהם ביחד, היינו צור עם הצדיק, ע"ז יהיה מושיעי.

ולקיים באמת (תהלים קלט, ח) אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך, שזהו סוד כוונת אלול (ליקו"מ ח"א סי' ר) ולילך בזה באמת ובתמימות, לקיים (דברים ה, לט) וידעת היום וכו' כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד.

דברי אביך הטרוד מאד עתה, חפץ בטובתכם הנצחית ומעטיר בעדכם

נתן מברסלב

סימון קמ"ט

ברוך השם, יום א' תבא, תקצ"ד לפ"ק

שלום לבני חביבי הרבני מו"ה יצחק נ"י

מכתבך קבלתי בזאת השעה והחיית את נפשי בראותי כתיבת ידך, אך צר לי מאד על אשר עדיין לא קמת ממטנך [עיין לעיל מכתב קמ"ו. ונראה שבקש ר' יצחק את אביו מוהר"ג ו'ל לבוא לבקר אותו בעת חליו]. ה' יסעך ויקימך מהרה, וישיבך לאיתנך בשלימות חיש קל מהרה. ונא בני חביבי למען השם הסר דאגה ומרה שחורה מלבך, ואל תירא ואל תפחד כלל, כי המרה שחורה והפחד מזיקים ח"ו להגוף הרבה, ולהנפש בוודאי [עיין ליקו"מ ח"א סי' כ"ג וח"ב סי' כ"ג]. חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה' אשר עד הנה עורך, אל יטוש ואל יעזוב אותך, וירפאך ויחלימך מהרה, ותזכה להיות עמנו על ראש השנה הקדושה הבאה עלינו לטובה.

ואשר רצונך חזק שאהיה אצלך עוד הפעם, קשה עלי הטלטול מאד מאד, אך אף על פי כן למען אהבתך אראה להיות בשבוע זאת אי"ה אצלך לחיים טובים ולשלום, אך בני חביבי אל תרבה בגעגועים הרבה, כי אי אפשר שאהיה אצלך בכל יום, כי רבו טרדותי ובעסקי שמים כידוע לך, וכפי פרושות אל ה' יומם ולילה, יחוס וירחם עלינו וישיבך לאיתנך מהרה, ותזכה לעסוק בתורה ועבודה כל ימי חיך לאורך ימים וטובים.

דברי אביך המעטיר בעדך

נתן מברסלב

סימון ק"נ

ברוך השם, יום ד' תבא לאומאן בשמחה, תקצ"ד לפ"ק

אהובי בני חביבי, צר לי מאד מה שעדיין לא שבת לאיתנך, וביותר צערי גדול על עוצם געגועיך אחרי לבא אליך [עיין לעיל מכתב קמ"ו - קמ"ט]. ובאמת הוא דבר שאי אפשר עתה, כי חשבתי דרכי בזה הרבה, ואני רואה שאין זה רצון השם יתברך שאסע עתה לבטל עצמי מתורה ותפלה, מלבד שארי טעמים שבלבי. ואף על פי כן אם היתה העגלה הולכת וחוזרת לפה הייתי מוכרח לבטל עצמי על יום א' לנסוע,

מה גדלו מעשי ה' אשר עשה עמנו בדור הזה, מי פעל ועשה וכו'.

והנה אחרי אשר עזרני ה' שילדה למזל טוב בחמלתו יתברך, התחילו לנגוש אותי מעות לגמור צרכי שבת וצרכי היולדת שתחי', ובידי אין לפרטה אפילו פרוטה אחת, ואני עיף ויגע מחסרון השינה כל הלילה, בצער ובכליון עינים כזה, בפרט בערב שבת, בתוך כך בא ר' איציק ב"ר יודיל הכהן [מתלמידי מוהר"ג, מוכר לקמן מכתב רנ"ח "דידינו ר' יצחק הכהן בן ר' יודיל"] והביא לי מכתבו עם הב' רובל—כסף, ועתה מאליך תבין מה זכית בזה בזה השעה, ובוודאי הכל מאת ד' שהזמין לך השליח בזמנו, אך תשוקתך הטובה זיכה אותך לזה, כי בדרך שאדם רוצה לילך וכו' (מכות י').

והנה עתה סמוך לחצות לא שכרתי עגלה, אך מאהבתך לקחתי מועד לעצמי עתה להכין האגרת הזו, כי בעת שיגיע השליח בוודאי לא יהיה לי פנאי להודיעך, וכל זאת להחיותך ולהשיבך בדברי אלה כאוות נפשך.

והנה בחסדו עזרנו שהיינו שמחים הרבה בעזרת השם יתברך בשבת זה, וחסידים ואנשי מעשה היו מרקדים הרבה, וכבר נקרא שמה בישראל אסתר שיינצא שתחי' [על שם אמה של היולדת הרבנית מרת אסתר שיינדל, זוגתו הראשונה של מוהר"ג ויל']. יהי רצון שיזכו לגדלה לחופה ולמעשים טובים לאורך ימים ושנים טובים, ותהיה לנו ולכל ישראל למזל טוב ולששון ולשמחה. ונזכה לקבל חדש אלול הנורא הזה הבאה עלינו לטובה בקדושה ובטהרה, כי כל דברי מכתבי הנ"ל [המכתב לא הגיע לידנינו] מדברים מאלול שנרמז בפסוק (משלי לא, כה) עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון שהוא צירוף אלילי' בראשי תיבות כמו שכתוב (בליקו"מ ח"א) בסימן כ"א, ושם מדבר מענין יולדות, ומענין צעקתנו יודע תעלומות כמו שכתוב שם עיי"ש, ראה והבן שבתורתו הק' יכולין למצוא כל מבוקש, כי בשבת זו ברכו חודש אלול, והיה חיבור נפלא לענין הנ"ל. וכן הוא בכל יום ויום, שכל מה שנעשה בכל יום ויום, אצל כל אחד ואחד, הכל יכולין למצוא בתורתו הקדושה בדרכים נפלאים, כאשר כבר שמעת וראית והבנת אצלי כמה פעמים. וכל זה לפי מיעוט שכלנו, מכל שכן הנסתרות שבהם עד אין סוף ואין תכלית, אלו כל הימים דיו וכו' אי אפשר לבאר החידושים והנפלאות והנוראות שבכל תורה ותורה.

ועל אודות תשוקתך העצומה באמת להתקרב אליו יתברך ולתורתו הקדושה. ואם אמנם זה יקר מאד. אך צריכין לזכור בהתורה לשמש שם אהל בהם (ליקו"מ ח"א סי' מ"ט) שאור להבות הלב של איש ישראלי הוא עד אין סוף, עד אשר אי אפשר לעבוד את ה' בריבוי ההתלהבות, וצריכין לצמצם ההתלהבות הזאת וכו' עיי"ש. ואם אמנם נדמה לך שהתורה הזאת נאמרה לגדולים ממך, באמת גם אתה צריך ליוזרה בזה, כי אפילו במדרגה הנמוכה צריכין לצמצם ההתלהבות שלא יבעור יותר מדאי, כדי שלא יבלבלו ח"ו, ולא יוכל לעשות כלל מריבוי התשוקה והגעגועים. ויש בזה הרבה לדבר, ואי אפשר על פני הכתב, וגם כי אפס הפנאי.

והשם יתברך יעורר לבבכם באמת, שתזכו להרגיש אמת נעימת תורתו הקדושה, ולילך בהם באמת בכל עת, כל אחד בכל מקום שהוא

כוונת הערות והציגונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעז"ה להדפיס כל המכתבים עם הערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהר"ג ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתנו למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בזה עט סופר, אן להערות, וכן מי שברצונו שיגיע לו העט סופר על יד האימפל, יפנה: **CONGHVPRINTING@GMAIL.COM** 845.781.6701 אן להפעקט: אן להודיעה על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן !

לימוד ספר"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר'ן הסבר, לויט די מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות

חזקו ואמנו אחיו ללמוד ספריו "בבל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשוכם (על"ת מכתב שי"ג)